

Лекція # 9:**Україна (Гетьманщина) після 1781****1781**

- Катерина II ліквідує Гетьманську Державу, і приєднує Лівобережну Україну до Російської Імперії

1783

- Росія ліквідує Татарський Ханат, і приєднує (annexes) Крим до Імперії
- Російська Імперія від цього часу має ціле північне причорномор'я, і найголовніше порти Севастополя на Криму.
- Багато татарського населення переноситься в Туреччину
- На місце татарів, Петербург переселює (resettles) у Крим росіян, українців та вірменів
- Відновлення кріпаччини на землях колишньої Гетьманщини

1784

- Скасовано козацький військовий устрій, а козацькі полки перетворені на 10 карабінерних (musketeer batallions) полків російського війська
- Козацький соціяльний та політичний устрій розводнений (diluted) але на декотрий час залишається на землях Запорізьких, Чорноморських і пізніше на Кубані
- Князь Потемкін починає повільне заселення і розбудову земель Запоріжжя та дикого поля (полудневої України – [покажи на мапі](#)). Дає землі козацькій старшині та козакам які готові заселювати степ, і не запроваджує там кріпатство. Тут переселено українців, росіянів, англійських в'язнів, європейців і євреїв, яких не хотіла російська влада в Санкт Петербурґу чи Москві.
- Починає будувати міста Херсон, Севастопіль, Миколаїв, Екатеринослав (тепер Дніпро).
- Створює нове Чорноморське Козацьке військо, яке мало землі між південним Бугом а Дніпром ([показати на мапі](#)). Це військо козацьке перенесено на Кубань де проіснувало у різних формах по нинішній день.

1785

- Катерина передає козацькій старшині привілеї аристократії Російської Імперії ([що це означає для козаків? для старшини? української культури і мови? Які відносини мають козацька старшина до козаків та населення?](#))

1786

- розв'язано другу малоросійську колегію

Лекція # 9:***Україна (Гетьманщина) після 1781***

- Гетьманат поділений на три намісництва (provinces): Київське, Чернігівське, Новгород-Сіверське.
- Столицю перенесено з Глухова до Новгорода Сіверського

1795

- Третій і останній поділ Польщі. Росія перебирає всю територію України, окрім Галичини.

1796

- Катерина II вмирає, і її син Павло I стає царем Російської Імперії.
- Із кінцем 18-го століття, Російська Імперія сягала від Польщі і Балтійського Моря, до Тихого Океану, від Фінляндії до Чорного моря.
- Павло не повертає козацькі привілеї але дозволяє деякі інституції Гетьманщини відновитися.

1798

- Іван Котляревський видає епічну поему *«Енеїда»* в трьох частинах. Видання опубліковане в Санкт Петербургу. Це перша літературна книжка друкована сучасною українською мовою. Повність *«Енеїда»* видрукована в Харкові аж в 1842 р. Твір показує український наріз, українську історію, козацьчину та українську культуру 18-ого століття.

1801

- Павло I гине під час змови – атентату (coup d'etat)
- На Російський трон вступає Олександр I, який має репутацію ліберала
- Проте кріпацтво не скасовано, дозволяється продаж кріпаків, але теж дозволяється звільняти, або викупити кріпаків (подумайте як звільнено Шевченка із кріпацтва)
- Повинності праці для кріпаків не зменшено, а в деяких випадках були 6 днів на тиждень, а в «заплату» кріпаки діставали харч і халупу де могли спати.

1805 - 1825

- Ліберальний цар Олександр I дозволяє відкрити нові університети
- В Харкові, заходами українського економіста Василя Каразіна, відкрито новий університет
- Також виходить друком новий український часопис (newspaper) *«Український Вестник»* і журнал (magazine) *«Український Журнал»*. Оба видання ширять ліберальні та українські культурні ідеї.

Лекція # 9:***Україна (Гетьманщина) після 1781***

- Відновлено заборонену Українську Греко-Католицьку Церкву на території Російської Імперії, а у Вільні (Vilnius Lithuania) відкрито семінарію УГКЦ.
- На територіях колишньої Польщі (Волинь) дозволено відкрити польські школи.
- Але, польські та українські маґнати далі провадять нестерпною кріпаччиною
- Далі провадиться полонізація і русифікація аристократії
- Добрі роботи і краща платня для талановитих знаходяться в Петербурзі, але тільки для російськомовних.